

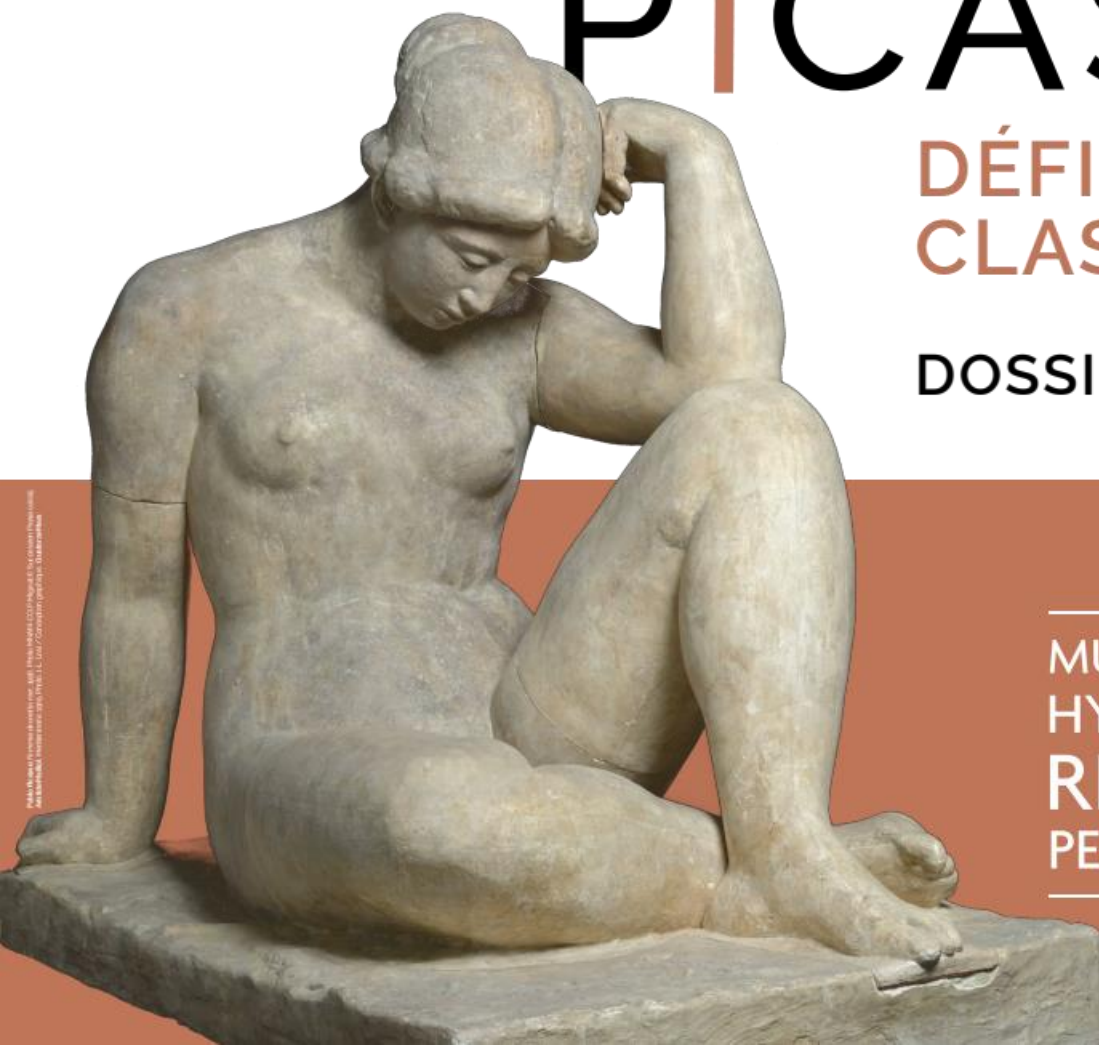
28/06
31/12
2025

MAILLLOL PICASSO

DÉFIER L'IDÉAL
CLASSIQUE

DOSSIER DE PRESSE

MUSÉE D'ART
HYACINTHE
RIGAUD
PERPIGNAN

MAILLOL PICASSO

Desafiar l'ideal clàssic

Perpinyà

Museu d'art Jacint Rigau

> 28 de juny – 31 de desembre de 2025

PICASSO DAVANT DE MAILLOL. Aristides Maillol (1861-1944) i Pablo Picasso (1881-1973) són dos artistes estretament vinculats a les col·leccions i a la història del museu d'art Jacint Rigau: el primer, originari de Banyuls de la Marenda, al Rosselló, per haver llegat a la Vila de Perpinyà un dels bronzes originals de *La Mediterrània*, i el segon per haver triat Perpinyà com a lloc de residència durant les seves estades entre el 1953 i el 1955, a l'Hotel de Lazerme, el qual allotja actualment el museu Rigau. En la continuació de les exposicions *Picasso Perpinyà, el cercle de l'intim* (2017) i *Rodin Maillol, cara a cara* (2019), aquest tercer capítol consolida i amplia l'estudi de l'obra d'aquests mestres del segle XX, profundament arrelats al seu territori d'origen. El museu Jacint Rigau dedica una atenció especial a la difusió del treball de Maillol, la contribució del qual a la història de l'escultura moderna sol ser cabdal.

CLÀSSICS? Encara que els camins de Maillol i de Picasso es van creuar a París, la trobada que inspira aquesta exposició és tardana, fins i tot posterior a la mort del Maillol ja que se situa entre el 1953 i el 1955, quan Picasso s'estava a la residència dels De Lazerme a Perpinyà. El fotògraf Raymond Fabre el retrata llavors davant de les escultures de Maillol, *La Mediterrània* i *Venus*, sobre les quals projecta una mirada que sembla d'aprovació.

Fig. 1. Raymond Fabre, Picasso davant de *La Mediterrània* d'en Aristides Maillol, pati de la Casa de la Vila, Perpinyà, estiu 1954.

Vint anys separen els dos artistes, així com també el seu ofici: escultor en el cas de Maillol, i pintor en el de Picasso, però tant l'un com l'altre van exercitar-se a totes les tècniques. Al començament de la seva trajectòria, tots dos treballen la fusta, mantenint-se tan a prop com és possible de la peça original, i les seves primeres escultures reflecteixen la influència del primitivisme, de Gauguin en particular, a qui Maillol va conèixer personalment i que Picasso va

poder descobrir en ocasió de la retrospectiva del 1906.

Fig. 2. P. Picasso, *Tres nusos*, 1907, faig esculpit, París, museu Picasso ; A. Maillol, *Ballerina*, v. 1895, fusta esculpida, París, museu d'Orsay.

Tots dos són fidels a Catalunya, tant la francesa com l'espanyola, d'on són originaris: Maillol hi torna cada any, Picasso hi fa diverses estades. La plenitud d'aquesta natura que, per a en Maillol, és comparable a la de Grècia, constitueix per a ell una font essencial; Picasso, en canvi, es mostra potser més sensible al que caracteritza la regió, la còfia catalana de Paule de Lazerme -que pren la forma d'un vel en el *Cap de Catalana* de Maillol- o encara les corregudes de toros de Ceret.

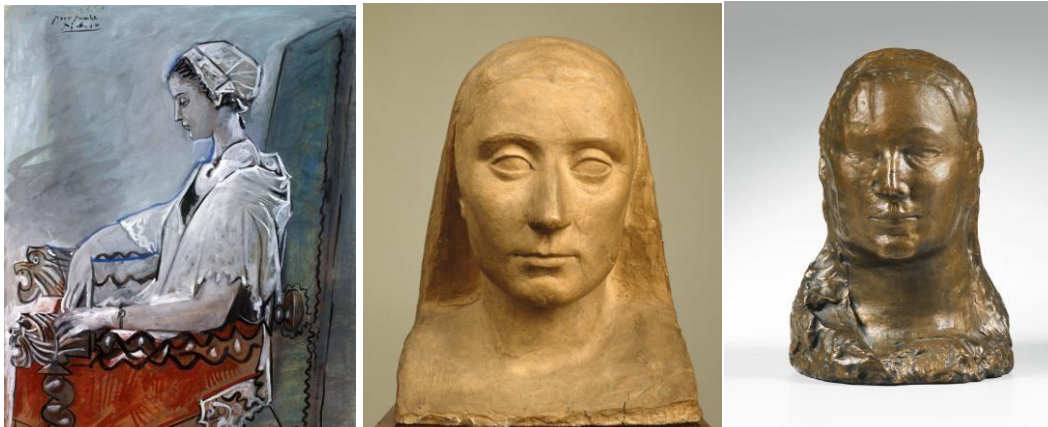

Fig.3. P. Picasso, *Retrat de Paule de Lazerme vestida de catalana*, dibuix, 1954, Perpinyà, museu d'art Jacint Rigau; A. Maillol, *Cap de catalana*, v. 1898, Berlín, Nationalgalerie ; P. Picasso, *Cap de dona*, 1906, bronze. Fundación Almine y Bernard Ruiz-Picasso

El veritable debut de Maillol en l'escultura està marcat per l'exposició de la *Dona asseguda*, anomenada més tard *Mediterrània*, al Saló de tardor del 1905. Aquesta figura perfectament composta, que s'imposa per la sola potència de la seva forma, és percebuda pel públic com l'encarnació de la perfecció d'un classicisme serè i equilibrat del qual Rodin havia fet perdre el record. A principis dels anys 1920, Picasso que havia passat per fases d'experimentacions més agosarades, realitza teles marcades per l'esperit clàssic (*Tres dones a la font*, 1921) que semblen fer-li

ressò.

Fig. 4. A. Maillol, *Noies portant un càntir*, 1898, terra cuita, París, Fundació Dina Vierny-Museu Maillol ; P. Picasso, *Tres dones a la font*, 1921, oli sobre tela, París, museu de l'Orangerie.

Fins i tot una dècada més tard, quan descompon la forma, sembla que s'hi endevini el record de la construcció sòlida de *La Mediterrània* o de *La Nit* en la *Gran Banyista amb un llibre* (1937). De l'escultura a la pintura passant pel gravat, es tracta de retrobar els punts de convergència estètica i tècnica entre ambdós artistes.

Fig. 5. P. Picasso, *Dona asseguda*, 1902, París, museu Picasso ; A. Maillol, *Noia traient-se una espina*, 1921, Perpinyà, museu d'art Jacint Rigau

Fig. 6. A. Maillol, *Bust de Marthe Denis*, abans del 1907, terra cuita, París, museu d'Orsay ; P. Picasso, *Cap de dona*, 1931, bronze, París, Museu Picasso.

QUAN PICASSO REVELA MAILLOL. El relat de l'exposició s'inscriu també en el diàleg imaginat per l'arquitecte Ludwig Mies van der Rohe (1886-1969) entre les obres de Maillol i les de Picasso, quan el 1943, fou convidat a concebre, per a la revista nord-americana *Architectural Forum*, l'arquetip del *Museum for a Small City* (Museu per a una petita ciutat). Amb *La Nit* (v. 1906-1909) i *Guernica* (1937), Mies van der Rohe dibuixa una nova concepció de l'espai museístic: aboleix les barreres històriques que separen obres de períodes diferents, privilegia una proximitat humana amb els visitants en un espai obert, i així concep el museu com un lloc de plaer i no d'«internament» de l'art. La selecció de les obres encarna la quinta essència d'una modernitat compartida entre bellesa clàssica i revolució plàstica. Aquest diàleg inesperat convida a mirar des d'una altra perspectiva obres d'artistes fonamentals per a la història de l'art modern, i sobretot a percebre la modernitat de l'escultura de Maillol, que es revela a través de la seva juxtaposició amb l'obra de Picasso.

Fig.7. Ludwig Mies van der Rohe (1886-1969), *Museum for a Small City project*, 1941-43, Nova York, Moma (obra no exposada)

ENTITATS I INSTITUCIONS COL·LABORADORES.

Amb la col·laboració i els préstecs excepcionals de:

- La Fundació Dina Vierny-Museu Maillol, París
- El museu nacional Picasso, París
- El museu d'Orsay, París
- El museu de l'Orangerie, París
- El museu del Petit Palais, París
- La Tate Modern de Londres
- La Fundación Almine y Bernard Ruiz-Picasso
- El Kröller-Müller Museum d'Otterlo

- La Nationalgalerie de Berlín
- El Stedelijk Museum d'Amsterdam

COMISSARIAT.

El comissariat científic serà compartit entre Thierry Dufrêne, professor d'història de l'art a la Universitat de París-Nanterre, Antoinette Le Normand Romain, conservadora general del patrimoni honorària, directora general de l'INHA honorària, i Pascale Picard, directora i conservadora en cap del museu d'art Jacint Rigau.

CONTACTE PREMSA.

Emilie HARFORD

Encarregada de premsa

Alambret Communication

+ 33 (0)1 48 87 70 77

emilie.h@alambret.com